

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ЗДОРОВ'Я ТА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ
Кафедра теорії та методики фізичної культури

“ЗАТВЕРДЖЕНО”
вченою радою факультету
Голова вченої ради факультету
Едуард СИВОХОП
30 сервіс 2025 р.

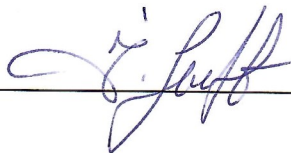
ПОРЯДОК ПРО КВАЛІФІКАЦІЙНИЙ ІСПИТ

Рівень вищої освіти:	Другий (магістерський) рівень
Галузь знань:	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність:	014 Середня освіта (Фізична культура)
Освітня програма:	Фізична культура
Статус дисципліни:	обов'язкова
Мова навчання:	українська

Порядок про кваліфікаційний іспит для здобувачів вищої освіти галузі знань 01 Освіта / Педагогіка спеціальності 014.11 Середня освіта (Фізична культура), освітньої програми «Фізична культура». Укладачі: к. пед. н., доц. Маріонда І. І., к. пед. н., доц Товт В. А., к. пед. н. Хома Т. В. ДВНЗ «УжНУ», 2025.25с.

Порядок про кваліфікаційний іспит розглянуто та затверджено на засіданні кафедра теорії та методики фізичної культури,
Протокол № 13 від 26 червня 2025 року

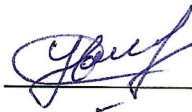
Завідувач кафедри

Іван МАРІОНДА

Порядок про кваліфікаційний іспит схвалено науково-методичною комісією факультету здоров'я та фізичного виховання
Протокол № 12 від 30 червня 2025 року

Голова науково-методичної комісії

Фелікс ФІЛАК

ЗАТВЕРДЖЕНО вченою радою факультету здоров'я та фізичного виховання
Протокол № 11 від 29 серпня 2025 року

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	4
2. ПЕРЕЛІК СКЛАДОВИХ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	5
3. ПРОЦЕДУРА ПРОВЕДЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ	7
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ТА ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ	8
5. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПРИ СКЛАДАННІ КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ	20
6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	22

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Кваліфікаційний іспит є підсумковим етапом атестації здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта предметною спеціальністю 014.11 Середня освіта (Фізична культура). Його проведення спрямоване на комплексну перевірку теоретичної, методичної та практичної підготовки випускників, а також на визначення рівня їхньої готовності до професійної діяльності у закладах загальної середньої освіти.

Кваліфікаційний іспит має на меті оцінити здатність здобувачів інтегрувати здобуті знання з педагогіки, теорії та методики викладання фізичної культури, методики навчання фізичної культури, сучасних інноваційних технологій у сфері фізичної культури. Він передбачає виявлення рівня сформованості ключових професійних компетентностей, визначених освітньо-професійною програмою.

Завдання:

- оцінити засвоєння фундаментальних знань з педагогіки та методики навчання фізичної культури;
- визначити здатність застосовувати інноваційні технології у навчально-виховному процесі;
- перевірити знання теорії та методики викладання фізичної культури, організації спортивної та показової діяльності;
- сформулювати комплексне уявлення про готовність здобувача до професійної діяльності у закладах загальної середньої освіти (ЗЗСО).

Проведення кваліфікаційного іспиту забезпечує:

- контроль відповідності набутих знань і практичних умінь вимогам підготовки магістра;
- виявлення здатності майбутнього вчителя фізичної культури до реалізації компетентнісного, особистісно орієнтованого та діяльнісного підходів у навчанні;
- оцінювання рівня володіння інноваційними методами та технологіями у сфері фізичної культури;

– підтвердження готовності до самостійної педагогічної діяльності, управління навчально-виховним процесом та організації спортивно-масових заходів у закладах освіти.

Кваліфікаційний іспит проводиться відповідно до:

– чинних нормативно-правових документів Міністерства освіти і науки України;

– Положення про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» від 19.08.2025р. №415/01-04 (пункт 8.9 Атестація здобувачів вищої освіти);

– Положення про Атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію у Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» від 31.05.2025р. № 205/ 01-04;

– робочих програм навчальних дисциплін: «Педагогіка сучасної школи», «Сучасні інноваційні технології у сфері фізичної культури в закладах освіти», «Теорія та методика викладання фізичної культури, організація спортивної роботи і показових виступів», «Методика навчання фізичної культури у закладах загальної середньої освіти»

2. ПЕРЕЛІК СКЛАДОВИХ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі або проблеми в галузі освіти, що передбачає здійснення інновацій та/або проведення педагогічних досліджень і характеризується невизначеністю умов.

Загальні компетентності

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Здатність планувати та управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати якість виконуваних робіт.

ЗК4. Здатність виявляти та вирішувати проблеми у сфері професійної діяльності, бути критичним і самокритичним.

ЗК5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) та приймати

обґрунтовані рішення.

Фахові компетентності

ФК1. Здатність до поглиблення знань і розуміння предметної області та професійної діяльності

ФК2. Здатність використовувати інновації у професійній діяльності.

ФК8. Здатність формувати в учнів культуру академічної доброчесності та дотримуватися її принципів у власній професійній діяльності.

ФК10. Здатність організувати освітній процес з фізичного виховання у навчальних закладах, позанавчальну роботу, реалізовувати спортивно-масову та рекреаційно-оздоровчу діяльність.

ФК12. Здатність до здійснення об'єктивного оцінювання і аналізу результатів навчання з фізичної культури та модифікування навчальної діяльності з урахуванням здібностей та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.

ФК15. Здатність до розроблення та реалізації навчальних і наукових проєктів з фізичної культури, узагальнення отриманих результатів та впровадження їх в освітній процес..

Програмні результати навчання

РН1. Демонструє вміння застосовувати знання з психології, педагогіки, фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності) у практичних ситуаціях здійснення освітньої діяльності, поглиблює знання з предметної області.

РН3. Називає і описує основні принципи, функції, сучасні форми та методи управління освітньої діяльності, демонструє вміння планувати й управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати її якість.

РН5. Описує методику розробки освітніх проєктів, пояснює зміст та призначення їх етапів, аналізує спроможність управління процесом їх впровадження, прогнозує очікувані результати

РН8. Описує показники якості педагогічної діяльності, аналізує можливі впливи на них внутрішніх і зовнішніх чинників, визначає індивідуальні професійні потреби, шляхи покращення власної педагогічної майстерності,

обирає ресурси для професійного розвитку впродовж життя

РН9. Демонструє уміння класифікувати, упорядковувати і узагальнювати навчальний матеріал відповідно до умов навчального процесу, потреб формування ключових компетентностей та інтегрованого навчання.

РН15. Володіє сучасними методами і технологіями навчання для ефективного формування у здобувачів освіти грамотності у фізичній культурі, розвитку рухових умінь та навичок і фізичних якостей.

РН17. Демонструє знання і уміння проектування навчального процесу з фізичної культури, обирає форми і методи навчання з урахуванням освітніх потреб здобувачів освіти, їх стану здоров'я, віку, статі, культурних та національних традицій та відповідно до сучасних освітніх тенденцій

РН19. Демонструє уміння формувати у здобувачів освіти знання, уміння, навички та переконання, необхідні для реалізації здорового способу життя, підтримання належного рівня фізичної активності, володіє вміннями будувати комунікацію з усіма учасниками освітнього процесу для створення здоров'язбережливих і здоров'яформувальних середовищ

РН22. Вміє організовувати показові виступи, оздоровчо-розважальні і спортивні заходи з врахуванням національних й регіональних культурних та спортивних особливостей і традицій..

3. ПРОЦЕДУРА ТА ПРОВЕДЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ

Кваліфікаційний іспит проводиться в усній формі. У структурі білету містяться чотири питання з дисциплін у такій послідовності: «Педагогіка сучасної школи», «Сучасні інноваційні технології у сфері фізичної культури в закладах освіти», «Теорія та методика викладання фізичної культури, організація спортивної роботи і показових виступів», «Методика навчання фізичної культури у закладах загальної середньої освіти».

Особливості формування екзаменаційних білетів:

–кожен білет містить по одному питанню з кожної дисципліни. що входять до комплексного кваліфікаційного іспиту;

– питання укладаються так, щоб охопити ключові компетентності та результати навчання, зазначені в освітньо-професійній програмі;

– завдання можуть мати як теоретичний, так і практико-методичний характер (наприклад: розробити структуру уроку, пояснити методику навчання певної вправи, запропонувати інноваційні рішення).

Усього формується не менше ніж 20–25 білетів для забезпечення варіативності та рівності умов складання іспиту

До складання кваліфікаційного іспиту допускаються лише ті здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти, які успішно виконали індивідуальний навчальний план у повному обсязі, склали всі заліки та іспити, а також не мають академічної заборгованості.

Здобувачі вищої освіти зобов'язані: своєчасно з'явитися на кваліфікаційний іспит; надати повну відповідь на всі питання білету та запитань членів екзаменаційної комісії; дотримуватися встановлених правил проведення іспиту та академічної доброчесності.

За грубе порушення встановлених правил проведення іспиту Голова екзаменаційної комісії за згодою членів комісії може не допустити студента до участі в ньому.

За результатами оцінювання здобувачів вищої освіти Голова екзаменаційної комісії визначає кінцеву оцінку згідно оцінок кожного з членів екзаменаційної комісії та вносить оцінки у відомість оцінювання успішності. Результати комплексного іспиту оголошуються студентам Головою екзаменаційної комісії після узгодження з її членами по його закінченню. Схвалені екзаменаційною комісією оцінки оскарженню не підлягають.

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ТА ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ

Педагогіка сучасної школи

Тема 1. Педагогіка як наука. Теоретичні основи

Сутність педагогіки, її зміст та завдання. Зв'язок педагогіки з психологією та іншими науками. Категорійно-поняттєвий апарат педагогіки. Педагогічні закони й закономірності. Принципи навчання (дидактичні та

специфічні). Педагогіка партнерства, основні її риси та принципи в умовах реформування освітньої галузі. Вимоги до професії педагога. Особливості розвитку педагогічної науки в умовах інформатизації освіти. Логіка і методика педагогічного дослідження. Методи науково-педагогічного дослідження.

Тема 2. Нормативно-законодавча база та організаційні засади діяльності сучасної школи

Розвиток педагогічної освіти в умовах євроінтеграції України. Закони України в освітній галузі про розвиток сучасної школи («Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про вищу освіту»). Ступеневість та основні засади функціонування системи освіти в Україні. Інклюзивна освіта, особливості її діяльності (безбар'єрна освіта). Державна служба якості освіти як центральний орган виконавчої влади України з питань забезпечення якості освіти. Академічна доброчесність як чинник якісної освіти. Особливості організації освітнього середовища за Концепцією Нової української школи у закладах загальної середньої освіти. Специфіка діяльності закладів вищої освіти в сучасних умовах, шляхи їх модернізації.

Тема 3. Компетентнісний підхід як пріоритетний у системі вітчизняної освіти

Поняття «компетентність», «компетенція». Ключові та предметні компетентності учнів закладу загальної середньої освіти у рамках Концепції Нової української школи. Державні стандарти закладу загальної середньої освіти, забезпечення дидактичних принципів наступності та перспективності у реалізації фізкультурної освітньої галузі у ЗЗСО. Професійна компетентність, її складові. Стандарти фахової передвищої та вищої освіти, їх специфіка та орієнтовна структура. Освітньо-професійні програми спеціальностей, алгоритм їх побудови.

Тема 4. Дидактичні засади освітнього процесу у сучасній школі

Мета та завдання дидактики. Поняття «освітній процес». Актуальні проблеми дидактики: методологічні підходи до освітнього процесу в умовах компетентнісної освіти (гуманістичний, особистісно орієнтований,

аксіологічний, акмеологічний, диференційований, системний). Сучасні підходи до освітньої діяльності вчителя/викладача (інноваційна спрямованість, інформаційно-цифрова здатність, формування практичних умінь й навичок, зокрема м'яких навичок – soft skills, науково-педагогічна активність). Поняття про контроль, його основні функції. Завдання контролю. Вимоги до контролю. Оцінювання навчальних досягнень школярів в умовах компетентнісної освіти.

Тема 5. Педагогічні технології та традиційні й інноваційні методи навчання у ЗЗСО

Поняття «технології», «методи», «прийоми», «засоби навчання». Педагогічні технології (інтерактивна, проєктна, ігрова та інші), традиційні й інноваційні методи навчання, алгоритм їх застосування у практиці роботи ЗЗСО. Педагогічні умови вибору методу навчання. Сучасний урок у ЗЗСО (початкова, базова школа): типи та структура.

Тема 6. Сутність процесу навчання у вищій школі

Закономірності і принципи дидактики вищої школи. Сутність і структура навчання. Викладання і учіння як складові навчання. Особливості студентоцентрованого навчання й викладання (інноваційність, інформатизація освітнього процесу, публічність інформації, забезпечення педагогіки партнерства, моніторинг тощо). Кредитно-модульна система організації освітнього процесу. Особливості оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти.

Наукова-дослідницька діяльність здобувача освіти (реферати, курсові, дипломні роботи, кваліфікаційні роботи магістра, проєкти), вимоги до оформлення та змісту. Наукові гуртки, принципи їх діяльності. Етичні основи суб'єктів освітнього процесу в процесі науково-дослідної роботи.

Тема 7. Сучасні технології навчання у закладі вищої освіти

Технології навчання у ЗВО. Сучасні методи та прийоми навчання у вищій школі, алгоритм їх застосування. Форми навчання (навчальні заняття; самостійна робота; практична підготовка; контрольні заходи). Основні види навчальних занять (лекція; лабораторне, практичне, семінарське, індивідуальне заняття; консультація), особливості їх організації та проведення. Практична

підготовка здобувача вищої освіти. Види практик, особливості їх організації. Засоби навчання фізкультурної освітньої галузі.

Тема 8. Сутність процесу виховання в умовах компетентнісної освіти

Основні напрями виховання здобувачів освіти. Наскрізне виховання, його реалізація в освітньому процесі. Методи та форми виховання. Структура цінностей особистості у психолого-педагогічних дослідженнях. Особливості національно-патріотичного виховання учнівської та студентської молоді. Роль класного керівника/куратора в діяльності класу/академічної групи.

Створення здоров'язберезувального середовища у закладах освіти. Позакласна (позааудиторна) виховна робота та її види у ЗЗСО та ЗВО.

Тема 9. Професійна майстерність педагога та шляхи її досягнення

Професійна майстерність педагога. Структура професійної компетентності вчителя ЗЗСО/викладача ЗВО. Шляхи вдосконалення професійних компетентностей педагогів закладів загальної середньої, передвищої та вищої освіти (стажування, самоосвіта, онлайн курси на платформах «На урок», «Освіта», Prometheus та інш.). Апробація наукових досліджень (участь у науково-практичних конференціях, семінарах). Портфоліо педагога, його складові.

Тема 10. Управління закладами освіти

Сучасні підходи до управління закладами освіти. Поняття «автономія закладу», його зміст. Функції керівника закладу освіти. Структура та специфіка управління закладом вищої освіти. Науково-методична, організаційна діяльність кафедри ЗВО. Стилi управління, їх характеристика. Студентське самоврядування, його функції й роль. Спільна робота закладу освіти й батьків, територіальних громад та стейкхолдерів.

Особливості діяльності викладача ЗВО (науково-педагогічний, педагогічний працівник). Національна стратегія розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у Новій українській школі. Лідер, особистісні його якості, моральний аспект лідерства.

Перелік питань

1. Сутність педагогіки, її зміст та завдання. Зв'язок педагогіки з психологією та іншими науками.
2. Педагогічні закони й закономірності. Характеристика принципів навчання у закладі освіти.
3. Педагогіка партнерства, основні її риси в умовах реформування освітньої галузі.
4. Зміст поняття «інклюзивна освіта», її особливості.
5. Ключові та предметні компетентності учнів закладу загальної середньої освіти у рамках Концепції Нової української школи.
6. Державні стандарти закладу загальної середньої освіти, забезпечення дидактичних принципів наступності та перспективності у реалізації фізкультурної освітньої галузі у ЗЗСО.
7. Професійна компетентність, її складові.
8. Стандарти вищої освіти, їх специфіка та орієнтовна структура.
9. Освітньо-професійні програми спеціальностей, алгоритм їх побудови.
10. Методологічні підходи до освітнього процесу в умовах компетентнісної освіти.
11. Поняття про контроль, його основні функції. Завдання контролю.
12. Оцінювання навчальних досягнень школярів в умовах компетентнісної освіти.
13. Зміст та види педагогічних технологій.
14. Традиційні й інноваційні методи навчання, алгоритм їх застосування у практиці роботи ЗЗСО.
15. Сутність і структура навчання. Викладання і учіння як складові навчання.
16. Особливості студентоцентрованого навчання й викладання.
17. Кредитно-модульна система організації освітнього процесу. Особливості оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти.
18. Сучасні методи та прийоми навчання у вищій школі, алгоритм їх застосування.

19. Основні види навчальних занять у ЗВО, особливості їх проведення.
20. Практична підготовка здобувача вищої освіти. Види практик, специфіка їх організації.
21. Засоби навчання фізкультурної освітньої галузі.
22. Основні напрями виховання здобувачів освіти. Наскрізне виховання, його реалізація в освітньому процесі.
23. Шляхи вдосконалення професійних компетентностей педагогів.
24. Структура та специфіка управління закладом вищої освіти. Стили управління.
25. Студентське самоврядування, його функції й роль.

Сучасні інноваційні технології у сфері фізичної культури в закладах освіти

Тема 1. Теоретичні засади використання інноваційних технологій у фізичній культурі і спорті.

Вступ до дисципліни «Сучасні інноваційні технології у сфері фізичної культури в закладах освіти».

Тема 2. Інноваційні методи викладання уроків фізичної культури у закладах загальної середньої освіти.

Характеристика інтерактивних технологій навчання на уроках фізичної культури.

Тема 3. Сучасний урок фізичної культури.

Впровадження інноваційних технологій у систему уроків фізичної культури.

Тема 4. Наукове підґрунтя використання інноваційних технологій в галузі фізичної культури і спорту.

Впровадження сучасних фітнес-технологій у освітній процес.

Тема 5. Інноваційні підходи до укладання навчальних програм з фізичного виховання у закладах освіти.

Чинники, що спонукали до введення інноваційних підходів до укладання навчальних програм з фізичного виховання.

Тема 6. Модельна навчальна програма Нової української школи.

Мета, ціннісні орієнтири, завдання, принципи.

Перелік питань

1. Надати визначення понять «інновації», «інноваційні технології».
2. Визначити сучасні класифікації інновацій.
3. Визначити яким чином інновації можна використовуватися фахівцями в таких сферах вирішення професійних завдань як «Фізична культура і спорт».
4. Навести приклади використання інновацій в сфері фізичної культури і спорту та визначити, яким має бути кінцевий результат їх застосування або впровадження (на конкретному кейсі: інноваційне обладнання; освітня технологія, впровадження нового обладнання; технології менеджменту та маркетингу в сфері ФКіС.
5. Охарактеризувати сфери розповсюдження та впровадження інновацій з позицій сьогодення.
6. Визначити особливості використання обладнання для міофасціального релізу Black Roll.
7. Охарактеризувати інноваційне обладнання для перкусійного масажу.
8. Визначити особливості використання обладнання для міофасціального релізу «BALLance».
9. Визначити особливості роботи із інноваційною системою аналізу та тренування ходьби «h-p-cosmos».
10. Визначити особливості використання великого та малого обладнання (тренажерів) для Пілатесу.
11. Визначити особливості використання обладнання для аквафітнесу та оздоровчого плавання в сучасній системі ФКіС.
12. Охарактеризувати балансувальні платформи: їх різновиди, особливості підбору вправ для осіб різного віку та стану здоров'я.
13. Визначити особливості використання еко-тренажеру Розумовського в сучасній системі надання послуг в сфері ФКіС та охорони здоров'я.
14. Надати характеристики та особливості використання інноваційної технології ProceDOS.

15. Надати характеристики та особливості використання інноваційної технології Stick Mobikity.

16. Надати характеристики та особливості використання інноваційної технології BOSU & Balanser.

17. Надати характеристики та особливості використання інноваційних технологій для FLY YOGA.

18. Охарактеризувати «Пласт», як складову сучасної системи корекції та відновлення здоров'я ветеранів війни та членів їх родин, як сучасну вітчизняну національно-патріотичну та здоров'язбережувальну систему виховання та освіти дітей, молоді та залучення фахівців із професійним досвідом в різних сферах життєзабезпечення.

19. Охарактеризувати активні парки та табори активної реабілітації як складову сучасної матеріально-технічної бази сфери ФКіС.

20. Охарактеризувати діагностичні технології, які можуть використовуватися в системі фізкультурно-спортивної реабілітації.

21. Визначити особливості використання інноваційної діагностичної технології BASIC Ph для учасників бойових дій, ветеранів війни та членів їх родин.

22. Надайте характеристику вправ із обладнанням для міофасціального релізу: визначити особливості обладнання, охарактеризувати позитивні наслідки його застосування, навести приклади вправ для конкретної групи м'язів.

23. Визначити особливості роботи із інноваційним обладнанням TRX.

24. Визначити особливості роботи із Nordic Power Wallking як із інноваційним обладнанням сфери ФКіС.

25. Визначити особливості роботи із глайдинг-дисками як із інноваційним обладнанням сфери ФКіС.

Теорія та методика викладання фізичної культури, організація спортивної роботи і показових виступів

Тема 1. Вступ до дисципліни «Теорія та методика викладання фізичної культури, організація спортивної роботи і показових виступів».

Вступ до дисципліни. Основні завдання масових спортивних заходів і показових виступів; провідні поняття і спеціальні терміни; форми і зміст спортивних заходів, типологічні групи видів спорту; зміст показових виступів під час проведення спортивних заходів.

Тема 2. Методика викладання фізичної культури. Принципи проведення та види масових спортивних заходів.

Методика викладання фізичної культури; принципи організації масових спортивних заходів; види масових спортивних заходів та їх значення.

Тема 3. Основи організації масових спортивних заходів.

Термін «Організація» - як соціальне утворення та функція; основи організації.

Тема 4. Сучасні технології проведення масових спортивних заходів.

Сучасні технології проведення масового спортивного заходу; відповідальні особи (організатори); етапи підготовки масових спортивних заходів; алгоритм проведення масових спортивних заходів.

Тема 5. Особливості планування масових спортивних заходів.

Особливості планування масових спортивних заходів; організаційно-планова документація масових спортивних заходів, методика її підготовки.

Тема 6. Організація суддівства та обслуговування масових спортивних заходів. Склад суддівської колегії та обов'язки суддів і відповідальних осіб; суддівство змагань з неігрових видів спорту, в яких оцінювання проводиться за якісними та кількісними показниками; суддівство змагань з ігрових видів спорту та система розіграшів.

Тема 7. Організація показових виступів у процесі масових спортивних заходів. Загальні вимоги до показових виступів; характеристика програм показових виступів; музичний супровід показових виступів; художнє

оформлення показових виступів; організація та методика підготовки показових виступів.

Перелік питань

1. Мета вивчення дисципліни «Теорія та методика викладання фізичної культури, організація спортивної роботи і показових виступів»
2. Значення дисципліни «Теорія та методика викладання фізичної культури, організація спортивної роботи і показових виступів» в системі підготовки здобувачів освіти
3. Назвіть державні документи, які визначають функціонування національної системи фізичної культури і спорту в Україні
4. Назвіть соціальні завдання масових спортивних заходів
5. Дайте визначення поняттю «принцип» і поясніть значення дотримання принципів для будь-якої професії
6. Методи, які допомагають створювати рівні умови учасникам спортивних заходів
7. Назвіть основні організаційні принципи проведення масових спортивних заходів
8. Перерахуйте основні групи видів змагань в залежності від мети, форми, масштабу та характеру
9. Назвіть посаду головної особи, яка відповідає за організацією та проведенням спортивного заходу
10. Назвіть структурні елементи (розділи) плану проведення масових спортивних заходів
11. Назвіть основні фактори, що впливають на спіх роботи спортивної організації
12. Назвіть основні етапи підготовки масових спортивних заходів
13. Назвіть і поясніть значення обов'язкового елементу організації відкриття спортивного заходу
14. Назвіть відповідальну особу за медичне обслуговування спортивних заходів

15. Перерахуйте назви документів, які необхідно готувати перед початком проведення спортивного заходу
16. Розкрийте зміст Положення про спортивний захід
17. Назвіть документ, який регламентує проведення урочистого відкриття спортивного заходу, і вкажіть його зміст
18. Назвіть посаду і обов'язки особи, яка проводиться висвітлення ходу командної та особистої боротьби під час спортивного заходу
19. Назвіть посаду і обов'язки судді, який займається підведення підсумків спортивного заходу
20. Перерахуйте основні вимоги до ритуалу нагородження учасників
21. Назвіть основні розділи звіту про проведення спортивного заходу
22. Назвіть переваги та недоліки олімпійської системи розіграшу у спортивних іграх
23. Перерахуйте основні чинники, з яких складається успіх масових показових виступів
24. Поясніть роль музикального супроводу під час показових виступів
25. Поясніть роль художнього оформлення показових виступів

Методика навчання фізичної культури у закладах загальної середньої освіти

Тема 1. Методика навчання фізичної культури у закладах загальної середньої освіти як педагогічна дисципліна. Аналіз нормативно-законодавчої бази щодо розвитку освіти.

Мета, завдання дисципліни «Методика навчання фізичної культури у закладах загальної середньої освіти». Дидактичні та специфічні принципи навчання. Зв'язок методики навчання фізичної культури з психологією, педагогікою та іншими науками. Нормативно-законодавча база України про організацію освітнього процесу у ЗЗСО. Інклюзивне навчання у сучасній філософії педагогічної освіти.

Тема 2. Сучасний урок фізичної культури у ЗЗСО в умовах компетентнісної освіти

Вимоги до сучасного уроку фізичної культури. Методи навчання на уроках фізичної культури. Методи інтерактивного навчання. Ігрові технології едьютейменту й гейміфікації як інноваційні методи навчання. Структура уроку та методика проведення підготовчої, основної, заключної частин. Організація уроку з фізичної культури в умовах інклюзивного навчання. Виховна спрямованість уроку фізичної культури.

Тема 3. Методи й прийоми навчання на уроках фізичної культури у початковій школі

Зміст програмових вимог до уроку фізичної культури у початковій школі у контексті НУШ на адаптаційному та основному етапах. Методичні підходи до реалізації змістових ліній «Базова рухова активність», «Ігрова та змагальна діяльність учнів», «Піклування про стан здоров'я та безпеку». Дозування навантаження на уроці. Наскрізне виховання на уроках фізичної культури. Оцінювання досягнень молодших школярів на уроках фізкультури.

Тема 4. Організація уроку фізичної культури у 5-9 класах на засадах компетентнісного підходу

Аналіз програмових вимог до уроку фізичної культури у 5-9, 10-11 класах. Аналіз модельної навчальної програми (5-9 класи). Головні вимоги до сучасного уроку фізичної культури за модельною навчальною програмою. Спрямованість фізкультурно-оздоровчої діяльності. Оцінювання освітніх досягнень учнів (за групами результатів). Алгоритм діяльності вчителя щодо організації формувального оцінювання.

Тема 5. Професійна діяльність учителя фізичної культури. Учитель фізичної культури як дослідник.

Учитель й учні як суб'єкти освітнього процесу: реалізація педагогіки партнерства. Складові професійної компетентності вчителя фізичної культури. Педагогічна майстерність та педагогічна техніка вчителя фізичної культури. Науково-дослідницька діяльність учителя.

Перелік питань

1. Нормативно-законодавча база України про організацію освітнього процесу у ЗЗСО.
2. Дидактичні принципи навчання, їх характеристика.
3. Специфічні принципи навчання, їх роль у процесі проведення уроків фізичної культури.
4. Інклюзивне навчання у сучасній філософії педагогічної освіти.
5. Сучасний урок фізичної культури, вимоги до його організації та проведення.
6. Методи навчання на уроках фізичної культури, їх характеристика.
7. Застосування інтерактивних методів навчання на уроках фізичної культури.
8. Ігрові технології едьютейменту й гейміфікації, їх роль у мотивації учнів до занять фізичною культурою і спортом.
9. Структура уроку фізичної культури, методика проведення підготовчої, основної, заключної частин.
10. Методи організації учнів на уроці (фронтальний, груповий, індивідуальний), їх огляд та аналіз.
11. Виховна спрямованість уроків фізичної культури, її роль у формуванні особистості здобувача ЗЗСО.
12. Вимоги до уроку фізичної культури у початковій школі у контексті НУШ, особливості оцінювання навчальних досягнень школярів.
13. Різновиди шкільних уроків фізичної культури. Правила безпеки під час проведення уроків фізичної культури.
14. Характеристика методичних особливостей фізкультурно-оздоровчих заходів у режимі навчального дня для учнів початкових класів.
15. Позаурочна (позашкільна) діяльність учителя фізичної культури з молодшими школярами (форми роботи).
16. Змістові лінії освітньої галузі фізичної культури: «Базова рухова активність», «Ігрова та змагальна діяльність учнів», «Піклування про стан здоров'я та безпеку», методичні підходи до їх реалізації.

17. Особливості проведення уроків фізичної культури у 5-8 класах НУШ, спрямованість фізкультурно- оздоровчої діяльності.
18. Оцінювання освітніх досягнень учнів базової середньої освіти (за групами результатів).
19. Реалізація педагогіки партнерства на уроках фізичної культури.
20. Організація спортивно-масових, рекреаційно-оздоровчих заходів у роботі із старшокласниками.
21. Заходи щодо попередження травматизму на уроках фізичної культури чи у позаурочній діяльності
22. Складові професійної компетентності учителя фізичної культури, їх характеристика.
23. Педагогічна майстерність та педагогічна техніка вчителя фізичної культури.
24. Фізкультурно-оздоровчі технології у процесі фізичного виховання учнів ЗЗСО.
25. Упровадження українських народних рухливих ігор на уроках фізичної культури та в позаурочний час як засіб національно-патріотичного виховання.

5. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПРИ СКЛАДАННІ КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ

Кожне питання екзаменаційного іспиту оцінюється у 25 балів (таблиця 1)

Таблиця 1. Шкала оцінювання відповідей на питання

Оцінювання відповіді	100-бальна оцінка (межах 25 балів кожн відповідь)
Відповідь правильна, повна. Теоретичні відомості підкріплюються практичними вміннями, розкривається взаємозв'язок основних понять та їх значення для набуття професії, проявляються вміння зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію. Мовлення чітке, насичене професійною лексикою	22-25
Відповідь правильна, але з окремими неточностями. Теоретичний матеріал підкріплюється практичними навичками, проявляються вміння зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію. Мовлення відповідає вимогам професійної лексики, але нечітке, невиразне.	18-21
Відповідь правильна, але не повна, потребує додаткових запитань для уточнення. Наводяться приклади практичного спрямування. Мовлення відповідає вимогам професійної лексики, але мають місце незначні мовленнєві помилки.	14-17
Відповідь правильна, але наявні фрагментарні приклади з практичної підготовки. На додаткове запитання відповідає поверхово, частково сформовані вміння зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію. У мовленні припускається змістових неточностей.	10-13
Відповідь частково правильна, з помилками у формулюванні понять, але із посиланням на практичні вміння. На додаткові запитання відповідає не повністю, частково сформовані вміння зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію. Мовлення чітке, але професійна лексика на низькому рівні.	6-9
Відповідь не відповідає змісту питання, хоча окремі практичні вміння проявлено. Відповіді на додаткові питання відсутні чи поверхові. Мовлення не містить професійної лексики.	0-5

Таблиця 2. Оцінювання за 100-бальною шкалою, національною шкалою та за шкалою ECTS

Національна шкала оцінювання	Методика визначення оцінки	100-бальна оцінка	Оцінка за шкалою ECTS
Відмінно	Сума балів отриманих за відповіді на питання	90-100	A
Добре		82-89	B
		74-81	C
Задовільно		64-73	D
		60-63	E
Незадовільно		35-59	FX
		0-34	F

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Виховні технології в закладах загальної середньої освіти: навч. посіб. / уклад. В. В. Макарчук; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань : Візаві, 2024. 282 с.
2. Головенкін В.П. Педагогіка вищої школи: підручник. КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.
3. Задорожна-Княгницька Л. В. Загальні основи педагогіки / Л. В. Задорожна-Княгницька, І. Б. Тимофєєва. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 192 с.
4. Задорожна-Княгницька Л. В. Педагогіка вищої школи : навч. посібник / Л. В. Задорожна-Княгницька, М. М. Нетреба, О. П. Бодик. Одеса : КУПРІЄНКО СВ, 2022. 309 с.
5. Інноваційні технології фізичного виховання і спорту: навч. посіб. / Укладач: О. В. Юденко. К.: Національний університет оборони України, 2024. 360 с.
6. Кучинська І. О. Педагогіка вищої школи : навч. посіб.; Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. Кам'янець-Подільський : Зволейко Д. Г., 2020. 290 с.
7. Методика навчання фізичної культури у закладах загальної середньої освіти. Методичні рекомендації до самостійної роботи для студентів спеціальності А4 Середня освіта предметної спеціальності А4.11 Середня освіта (Фізична культура) другого (магістерського) рівня вищої освіти/ укладач к. пед. н., доцент Хома Т. В. Ужгород: ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2025. 43 с.
8. Методичний путівник Нової української школи: фізична культура : зб. метод. матеріалів / О. А. Качан, Д. С. Кудрявець, М. О. Вольвак. Краматорськ, 2021. 62 с.
9. Москаленко Н. В., Власюк О. О., Степанова І. В., Шиян О. В., Самошкіна А. В., Кожедуб Т. Г. Інноваційні технології у фізичному вихованні

школярів: навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів /Москаленко Н.В., Власюк О.О., Степанова І.В., Шиян О.В., Самошкіна А.В., Кожедуб Т.Г. під ред. Н.В. Москаленко. [2-е вид.]. Дніпропетровськ: Інновація, 2014. 332с.

10. Нова українська школа: методика навчання фізичної культури у 1–4 класах закл. заг. сер. освіти : навч.-метод. посіб. / А. А. Боляк, Г. А. Коломоєць, А. А. Ребрина, Н. Л. Боляк. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2021. 160 с.

11. Прокопів Л. М. Інноваційні освітні технології: навчально-методичний посібник / упорядник Л. М. Прокопів. Івано–Франківськ, 2020. 72 с

12. Організація та методика спортивно-масової роботи: навч. посібник / уклад.: Цибульська В.В., Безверхня Г.В. Умань : ВПЦ «Візаві», 2014. 220 с.

13. Організація масових спортивних заходів і показових виступів: навч. Посібник / укладачі В. А. Товт, Н. В. Семаль, Е. М. Сивохоп Ужгород: ТОВ «РІК-У», 2023. 142 с.

14. Сікорський П. І. Нова педагогіка. Ви-цтво «Львівська педагогіка», 2021. 540с.

15. Сікорський П. І. Теорія і практика управління навчальним закладом. Підручник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. 432 с.

16. Стрілець С. І. Інноваційні педагогічні технології у вищій школі: Навчально-методичний посібник. Чернігів: Чернігівський національний педагогічний університет імені Т. Г. Шевченка, 2012. 200 с

17. Теорія і методика фізичного виховання в 2-х томах / Т. Ю. Круцевич. К. : Олімпійська література, 2012. Том 1 Загальні основи теорії і методики фізичного виховання. 391 с. ; Т 2 Методика фізичного виховання різних груп населення. 367 с.

18. Теорія і практика національної системи спорту для всіх / Навчальний посібник / Укладачі: В. А. Товт, В. Я. Сусла. Ужгород: ПП «Данило С. І.».2017. 128 с.

19. Товт В. А. Теорія і технології оздоровчо-рекреаційної рухової активності. Метод. посіб. / Товт В.А.,Сивохоп Е.М.,Марюнда І.І., Сусла В.Я. / Ужгород: "Фест-Прінт", 2015. 88 с.

20. Фізичне виховання дорослого населення: навч. посіб./ укладачі В. А. Товт, Л. М. Джуган. Ужгород: «ТОВ "РіК-У"», 2020. 165 с.

Інтернет-джерела

1. Концепція змісту освіти для європейського виміру України. С. Кобернік, Н. Кузьміна, О. Овчарук, Л. Паращенко, Ф. Степанов, І. Тараненко. URL: <https://osvita.ua/school/method/581/>
2. Національна стратегія розбудови безпечного і здорового освітнього середовища в Новій українській школі : Указ Президента України від 25 травня 2020 року № 195/2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/195/2020#Text>
3. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 156-VII. Відомості Верховної Ради (ВВР). 2014. № 37–38. Ст. 2004. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
4. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. Відомості Верховної Ради (ВВР). 2017. № 38–39. Ст. 380. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.